

דף פח.

עין משפט א.ב.ד.

יו"ד סימן שלא סעיף פג

פג. פח. אחד מששת הדברים קובע הפירות למעשרות, והם החצר, המקח, האש, המלח, התרומה, והשבת, וכולם אין קובעין אלא בדבר שנגמרה מלאכתו.

כיצד פירות שדעתו להוליכן לבית אע"פ שנגמרה מלאכתן אוכל מהם עראי עד שיכנסו לבית שלו, נכנסו לבית שלו נקבעו למעשרות ואסור לאכול מהם עד שיעשר.

כשם שהבית קובע כך החצר קובעת למעשר, שאם נכנסו הפירות לחצר דרך השער נקבעו למעשר, אע"פ שלא נכנסו לבית.

ה"ה אם מכר הפירות או בישלם באור או כבשן במלח או הפריש מהם תרומה או נכנסה שבת עליהם בכל אלה לא יאכל עד שיעשר אע"פ שלא הגיע לבית או לחצר.

דף פח:

עין משפט ג.ו.

הו"מ סימן שלו סעיף א

א. הפועל שעושה לבעה"ב בדבר מאכל, הרי זה אוכל ממה שהוא עושה ל, ואפי' רק נושא על כתפו, ואסור לבעה"ב לחוסמו מ שלא יאכל.

י. והוא שדעתו לאוכלן כמות שהן, אבל אם דעתו לעשות מהם יין או מזיתים לעשות מהן שמן גמר חיובן אינו אלא לאחר שעשה היין והשמן. סמ"ע ס"ק י"ב, ואז אינו אוכל בהן במחובר.

כ. כמבואר בסעיף ג'.

ל. ממשנה בב"מ פ"ז ע"א, וכת"ק שם בדף צ"א ע"ב, אפי' בנושא על כתפו. ודרשו חז"ל כי תבוא בכרם "רעך" ולא בשל הקדש, וה"ה בשל גוי אינו אוכל למאי דקימ"ל גזל הגוי אסור. ש"ך ס"ק א'.

מ. מברייתא שם פ"ח ע"ב, ואם חסמו בעל כורחו פטור אבל אסור ומשמע דבר תורה. אם התנה עמו שלא יאכל אין איסור בכך. סמ"ע ס"ק ג'.

הגה: ואם חסם אותו חייב לו בתשלומין^ג, אך אינו לוקה.

עין משפט ז.

ח"מ סימן שלה פעיף א

א. הבהמה אוכלת כל זמן שהיא עושה בגידולי קרקע בין במחובר בין בתלוש^ס ואפי' ממשוי שעל גבה^ע עד שתהיה פורקת ובלבד שלא יקח בידו^פ ויאכילנה.

ג. כשיעור שהיה אוכל. סמ"ע ס"ק ד'.

ס. ממציעא פ"ח ע"ב.

ע. שם במשנה צ"א ע"ב וברייתא בצ"ב ע"א, וכתב ה"ה בפ"ג משכירות הלכה א' דנחלקו המפרשים אם זה מדין תורה או מפני התקנה ומדברי הרמב"ם נראה שזה מדין תורה.

פ. דדוקא שלא למנוע אותה מאכילה "דלא תחסום כתיב" אבל לא שיאכילנה בידיים.